III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2023. július 5.)

az uniós válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer módosításairól

(CON/2023/19)

(2023/C 307/04)

Bevezetés és jogalap

2023. április 18-án az Európai Bizottság a következők iránti javaslatokat fogadott el: 1. a 806/2014/EU rendeletnek a korai beavatkozási intézkedések, a szanálási feltételek és a szanálási intézkedések finanszírozása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) (a továbbiakban: az Egységes Szanálási Mechanizmusról szóló rendelet javasolt módosításai, vagy: az SRMR javasolt módosításai); 2. a 2014/59/EU irányelvnek a korai beavatkozási intézkedések, a szanálási feltételek és a szanálási intézkedések finanszírozása tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv ([2]) (a továbbiakban: a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelv javasolt módosításai, vagy: a BRRD javasolt módosításai); 3. a 2014/49/EU irányelvnek a betétvédelem hatóköre, a betétbiztosítási rendszerek pénzeszközeinek felhasználása, a határokon átnyúló együttműködés és az átláthatóság tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv ([3]) (a továbbiakban: a betétbiztosítási rendszerekről szóló irányelv javasolt módosításai, vagy: a DGSD javasolt módosításai); és 4. a 2014/59/EU irányelvnek és a 806/2014/EU rendeletnek a szavatolótőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelmény egyes vonatkozásai tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv ([4]) (a továbbiakban: a jegyzési láncok javasolt módosításai). Az SRMR javasolt módosításai, a BRRD javasolt módosításai, a DGSD javasolt módosításai és a jegyzési láncok javasolt módosításai a továbbiakban együttesen: a javasolt jogalkotási csomag.

A Bizottság azt javasolta, hogy konzultáljanak az EKB-val az SRMR javasolt módosításairól, a BRRD javasolt módosításairól, valamint a DGSD javasolt módosításairól. 2023. június 23-án és július 3-án az EKB az Európai Unió Tanácsától, illetve az Európai Parlamenttől felkérést kapott arra, hogy alkosson véleményt a jegyzési láncok javasolt módosításairól.

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén alapul, mivel a javasolt jogalkotási csomag olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek érintik: 1. a Központi Bankok Európai Rendszerének (KBER) a Szerződés 127. cikkének (5) bekezdése szerinti, a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikáik és a pénzügyi rendszer stabilitására vonatkozó politikáik zavartalan megvalósításának támogatásával kapcsolatos feladatait; valamint 2. a Szerződés 127. cikkének (6) bekezdése alapján az EKB-ra ruházott, a hitelintézetek prudenciális felügyeletével kapcsolatos feladatokat. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzata 17.5. cikkének első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

([1]) COM(2023) 226 final.
([2]) COM(2023) 227 final.
([3]) COM(2023) 228 final.
([4]) COM(2023) 229 final.

Általános észrevételek

1. *Az uniós válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer szükséges aktualizálása*

1.1. Az EKB határozottan üdvözli az Európai Bizottság javasolt jogalkotási csomagját, amelynek célja, hogy az uniós válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer valamennyi szakaszában fejlődést hozzon ([5]). A jól működő uniós válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer elengedhetetlen a tagállamokon belüli vagy több tagállamban működő, bármilyen méretű bankok lehetséges vagy tényleges csődjének megelőzéséhez és kezeléséhez. A 2008-as globális pénzügyi válságra válaszul bevezetett jelenlegi válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer már működik néhány éve, és a tapasztalatok azt mutatják, hogy az elmúlt évtizedben végrehajtott reformok jelentősen erősítették a keretrendszer hatékonyságát. Ez a felülvizsgálat fontos lehetőséget kínál a válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer továbbfejlesztésére az alkalmazásának első éveiben levont tanulságok fényében.

1.2. A javasolt jogalkotási csomag célja, hogy növelje az európai pénzügyi piacok válsághelyzetekben fennálló rezilienciáját. Tovább harmonizálja az Unió egészében alkalmazandó válságkezelési szabályokat, csökkentve a határokon átnyúló válságkezelés összetettségét. Tágítja a válsághelyzetek kezelésére rendelkezésre álló válságkezelési eszköztár hatókörét is, és javítani kívánja annak hatékonyságát, különösen a kisebb és közepes méretű hitelintézetek csődjével kapcsolatban.

1.3. Az EKB üdvözli a korai beavatkozási rendszer javítását, valamint a felügyeleti és a szanálási hatóságok közötti együttműködésre és információcserére vonatkozó új rendelkezéseket, amelyek célja a válságkezelési folyamat további javítása. E rendszeren belül fontos lesz a felügyeleti és a szanálási hatóságok közötti egyértelmű feladatmegosztás fenntartása.

1.4. Az EKB üdvözli továbbá a szanálás javasolt kiterjesztését ([6]), mivel ez javítani fogja a kisebb és közepes méretű hitelintézetek csődjének harmonizált hatékony kezelését minden tagállamban ([7]). Ugyanakkor elengedhetetlen, hogy a szanálás e szélesebb hatókörét megfelelő szanálási finanszírozás kísérje e kisebb és közepes méretű hitelintézetek számára. A finanszírozáshoz való fejlettebb hozzáférés nélkül fennáll annak a kockázata, hogy a szanálás hatókörének kiterjesztése nem valósítható meg a gyakorlatban. Az EKB ezért – arra az elvre építve, hogy a hitelintézet csődjének veszteségeit elsősorban a részvényeseknek és a hitelezőknek kell viselniük – teljes mértékben támogatja, hogy a javasolt jogalkotási csomag a betétbiztosítási rendszerek szanálásban betöltött szerepének megerősítését is előírja, bizonyos biztosítékok mellett. Fontos, hogy ezt a szerepet a legkisebb költség kritériumának harmonizált vizsgálata és a betétesek általános, egyszintű elsőbbsége segítse elő.

1.5. A javasolt jogalkotási csomag bizonyos forgatókönyvek esetén megvalósíthatóbbá teszi a szanálásfinanszírozási rendszerekhez való hozzáférést. Mindazonáltal olyan rendszerszintű válságok esetén, amelyek során több hitelintézet egyszerre szembesül problémákkal, vagy amikor az egy bizonyos kategóriához tartozó hitelezőket érintő hitelezői feltőkésítés a pénzügyi stabilitás súlyos aláásásával fenyeget, hasznos lenne rendkívüli hozzáférést biztosítani a szanálásfinanszírozási rendszerekhez a közérdek védelme érdekében, valamint a rendszerszintű következmények elkerülése érdekében. Az ilyen kivételes helyzetek kezelése érdekében az EKB támogatná a pénzügyi stabilitással kapcsolatos mentesség bevezetését, amely kivételes körülmények között, de szigorú biztosítékok mellett lehetővé tenné a szanálásfinanszírozási rendszerekhez való azt megelőző hozzáférést, hogy a kötelezettségek és a saját szavatolótőke összértékének (TLOF) 8 %-ának megfelelő veszteségviselésre kerülne sor.

([5]) Lásd a 2014/59/EU irányelvnek a fedezetlen, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kielégítési sorrendben elfoglalt helye tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról szóló, 2017. március 8-i CON/2017/6 európai központi banki véleményt (HL C 132., 2017.4.26., 1. o.) és az uniós válságkezelési keret felülvizsgálatáról szóló, 2017. november 8-i CON/2017/47 európai központi banki véleményt (HL C 34., 2018.1.31., 17. o.). Az EKB valamennyi véleménye elérhető az EUR-Lexen. Lásd továbbá: ECB contribution to the European Commission's targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework (Az EKB hozzájárulása az Európai Bizottság által a válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer felülvizsgálata tárgyában meghirdetett célzott konzultációhoz), elérhető az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.

([6]) Lásd az SRMR javasolt módosításainak indokolását, 5. és 10. o.

([7]) Lásd: ECB contribution to the European Commission's targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework (Az EKB hozzájárulása az Európai Bizottság által a válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer felülvizsgálata tárgyában meghirdetett célzott konzultációhoz), 1. o.

1.6. A szanálás hatókörének kiterjesztésétől függetlenül egyes hitelintézeteket továbbra is a nemzeti felszámolási vagy fizetésképtelenségi eljárások keretében fognak felszámolni. Ilyen esetekben fontos a zökkenőmentes és időszerű folyamat biztosítása annak érdekében, hogy a közérdek értékelésének negatív eredményét követően elkerülhető legyen a szürke zónába kerülés ([8]).

1.7. A javasolt jogalkotási csomag célja továbbá, hogy – például a betétesek általános, egyszintű elsőbbsége révén – harmonizálja és javítsa a betétbiztosítási rendszerek azon képességét, hogy megelőző és alternatív intézkedések révén beavatkozzanak. Az EKB azonban támogatná ezen intézkedések további harmonizációját. Az EKB továbbá nagyra értékelte volna az intézményvédelmi rendszerek pénzeszközeinek és a betétbiztosítási rendszerek pénzeszközeinek elkülönítésére vonatkozó kifejezett követelményt a DGSD cikkeiben. Ez különösen azt biztosítaná, hogy az intézményvédelmi rendszer egyedi funkcióit továbbra is el lehessen látni az intézményvédelmi rendszer külön erre a célra szolgáló pénzeszközeinek segítségével.

1.8. Az EKB szükségesnek tartja a betétbiztosítási rendszerek hozzájárulásainak átvitelére vonatkozó jelenlegi szabályok javítását azokban az esetekben, ahol a hitelintézetek az Unión belül egy másik betétbiztosítási rendszerre váltanak, ellenkező esetben ezek a szabályok akadályozhatják a banki szolgáltatások integráltabb egységes piacát az Unióban. E tekintetben az EKB támogatja az Európai Bankhatóság (EBH) megbízását az átadandó hozzájárulások összegének kiszámítására vonatkozó módszertan kidolgozásával az átvitt kockázatokkal való összhang biztosítása érdekében.

1.9. Az EKB határozottan támogatja a jogalkotási folyamat gyors lezárását, összhangban azzal a célkitűzéssel, hogy a jelenlegi jogalkotási ciklusban lezárják a megbeszéléseket ([9]). A javasolt jogalkotási csomag megfelelő egyensúlyt teremt az adófizetők és betétesek védelmére, valamint a pénzügyi stabilitás megőrzésére irányuló fő célkitűzések között. Egységes csomagot alkot, amelyet holisztikus szemlélettel kell megvitatni, mivel kulcsfontosságú elemei csak akkor fognak a szándéknak megfelelően működni, ha egyidejűleg kerülnek bevezetésre.

2. *A bankunió kiteljesítése*

2.1. A bankunió megerősítése felé tett kulcsfontosságú lépést jelentő javasolt jogalkotási csomagon túl további kezdeményezésekre lesz szükség a bankunió elkövetkező években történő kiteljesítéséhez.

2.2. Először, az európai betétbiztosítási rendszer a bankunió kiteljesítésének szükséges harmadik pillére, ([10]) és tovább erősítené az uniós bankszektor rezilienciáját. Továbbra is kulcsfontosságú prioritás egy olyan európai betétbiztosítási rendszer létrehozása, amely teljes körű kockázatmegosztással rendelkezik, ideértve mind a likviditási igények, mind a veszteségek teljes körű fedezését ([11]). Egy közös rendszer biztosítaná, hogy a bankbetétek biztonságosságába vetett bizalom szintje az összes tagállamban egyformán magas legyen ([12]), ezáltal csökkentve a bankostromok kockázatát és megőrizve a pénzügyi stabilitást. A betétesek védelmének nemzeti szinten tartása fenntartja a hitelintézet és állama közötti kapcsolatot. Ez akadályozza az egyenlő versenyfeltételek megteremtését, gyengíti a pénzügyi stabilitást, és arra utal, hogy a bankunió egyik fő célkitűzése nem valósult meg. Az európai betétbiztosítási rendszer létrehozása a válságkezelési keret és a bankunión belüli, határokon átnyúló integráció további javulását is lehetővé teheti. Az EKB üdvözli, hogy a Bizottság megújult erőfeszítésekre szólít fel az európai betétbiztosítási rendszerrel kapcsolatos politikai megállapodás elérése érdekében ([13]), és felszólítja az uniós jogalkotókat, hogy tegyenek előrelépést e tekintetben.

2.3. Másodszor, prioritásként biztosítani kell az Európai Stabilitási Mechanizmus Egységes Szanálási Alaphoz kapcsolódó védőháló funkciójának teljes körű működőképessé tételét.

([8]) Lásd a BRRD javasolt módosításainak indokolását, 19. o.

([9]) Lásd az eurocsoport 2022. június 16-i nyilatkozatát a bankunió jövőjéről, elérhető az Európai Unió Tanácsának honlapján: www.consilium.europa.eu.

([10]) Lásd a 806/2014/EU rendeletnek az európai betétbiztosítási rendszer létrehozása érdekében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról szóló, 2016. április 20-i CON/2016/26 európai központi banki vélemény (HL C 252., 2016.7.12., 1. o.) 1.1. bekezdését.

([11]) Lásd: ECB contribution to the European Commission's targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework (Az EKB hozzájárulása az Európai Bizottság által a válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer felülvizsgálata tárgyában meghirdetett célzott konzultációhoz), 1–4. o., 14–15. o.

([12]) Lásd a CON/2016/26 vélemény 1.1. bekezdését.

([13]) Lásd: A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a bankunió kiteljesítéséhez hozzájáruló válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer felülvizsgálatáról (COM(2023) 225 final).

2.4. Harmadszor, a likviditáshoz való hozzáférés elengedhetetlen a sikeres szanáláshoz, amint azt a közelmúltbeli válságesemények is bizonyították. A bankunió jelenleg még mindig nem rendelkezik szanálási likviditási keretrendszerrel. Ezt a keretrendszert a Pénzügyi Stabilitási Tanács irányadó elveivel és a bevett nemzetközi gyakorlattal összhangban kellene létrehozni.

Különös észrevételek

3. *A felügyeleti hatóság által elfogadott korai beavatkozási intézkedések*

3.1. Az EKB üdvözli a korai beavatkozási keretrendszerre vonatkozó bizottsági javaslatokat, amelyek az EKB korábbi ajánlásaira épülnek ([14]). A javasolt jogalkotási csomag fontos szerepet játszik az e keretrendszer alkalmazásával kapcsolatos jelenlegi kihívások kezelésében. A 806/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([15]) (a továbbiakban: az Egységes Szanálási Mechanizmusról szóló rendelet, SRMR) szerinti korai beavatkozási hatáskörök EKB általi gyakorlásának biztosított közvetlen jogalap ([16]) csökkenti a 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ([17]) (a továbbiakban: a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelv, BRRD) nemzeti jogba való esetleges eltérő átültetéséből eredő kockázatot. A javasolt jogalkotási csomag megszünteti továbbá a korai beavatkozás és a felügyeleti intézkedések közötti átfedéseket, javítva azok gyakorlati alkalmazását ([18]). E változások mellett az EKB támogatja, hogy a korai beavatkozási intézkedések elfogadásának feltételeit összehangolják a felügyeleti intézkedések EKB általi elfogadásának feltételeivel. Ez kibővítené a felügyeleti hatóság azon lehetőségét, hogy a feltárt hiányosságok kezelésére korai beavatkozási intézkedések elfogadása révén azonnal beavatkozzon, még akkor is, ha a prudenciális követelmények megsértése vagy valószínű megsértése még nem valósult meg. Az EKB azt javasolja, hogy a korai beavatkozási intézkedés meghozatalának előfeltételei közül töröljék a szervezet pénzügyi helyzetének gyors és jelentős romlására való hivatkozást. Az ilyen hivatkozás aláásható a felügyeleti hatóság képességét arra, hogy megfelelően és időben kezelje a szervezet helyzetének romlását akkor, ha például ez a romlás nem gyors, azonban jelentős, vagy ha az ilyen romlás irányítási kérdésekkel, belső ellenőrzési eljárásokkal és más nem pénzügyi paraméterekkel függ össze.

3.2. Az EKB üdvözli azt a javaslatot is, hogy az összes korai beavatkozási intézkedés elfogadására vonatkozó hatáskört egyetlen rendelkezés keretében, azonos feltételek mellett, eszkalációs ranglétra nélkül lehessen elfogadni ([19]). Ez lehetővé tenné a legmegfelelőbb korai beavatkozási intézkedés(ek) gyors elfogadását, figyelembe véve az egyes helyzetek sajátos körülményeit.

3.3. Az SRMR javasolt módosításai felhatalmazzák az EKB-t arra, hogy korai beavatkozási intézkedéseket fogadjon el a szavatolótőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelmények (MREL) megsértése vagy valószínű megsértése alapján ([20]), még akkor is, ha ez nem sért prudenciális követelményeket. Az MREL célja, hogy megkönnyítse az olyan hitelintézetek rendezett szanálási stratégiájának végrehajtását, amelyek már nem életképesek. Ilyenként célja eltér a prudenciális követelmények céljától, amely a hitelintézetek biztonságának és stabilitásának biztosítása. Ebből következik, hogy a szanálási hatóságok vannak a legjobb helyzetben, valamint rendelkeznek hatáskörrel arra, hogy nyomon kövessék az MREL-hez kapcsolódó céloknak való megfelelést, és ezzel összefüggésben korrekciós intézkedéseket kezdeményezzenek. Ezért az MREL megsértésének kezelésére irányuló jogosultság kizárólag a szanálási hatóságok hatásköréhez kell tartozzon minden olyan esetben, amikor az MREL megsértése egyidejűleg nem minősül a szavatolótőke-követelmények megsértésének is. Ezzel elkerülhető lenne a feladatok megkettőzése és a prudenciális felügyeleti hatóságok és a szanálási hatóságok hatáskörének összemosódása.

([14]) Lásd a CON/2017/47 vélemény 4. bekezdését, valamint: ECB contribution to the European Commission's targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework (Az EKB hozzájárulása az Európai Bizottság által a válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer felülvizsgálata tárgyában meghirdetett célzott konzultációhoz), 2. o., 5–6. o.

([15]) A hitelintézeteknek és bizonyos befektetési vállalkozásoknak az Egységes Szanálási Mechanizmus keretében történő szanálására vonatkozó egységes szabályok és egységes eljárás kialakításáról, valamint az Egységes Szanálási Alap létrehozásáról és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról szóló, 2014. július 15-i 806/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 225., 2014.7.30., 1. o.).

([16]) Lásd az SRMR javasolt módosításai 1. cikkének 15. pontját, amely módosítja az SRMR 13. cikkét.

([17]) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/59/EU irányelve (2014. május 15.) a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.).

([18]) Lásd az SRMR javasolt módosításai 1. cikkének 15. pontját, amely módosítja az SRMR 13. cikkét.

([19]) Lásd az SRMR javasolt módosításai 1. cikkének 15. pontját, amely módosítja az SRMR 13. cikkét.

([20]) Lásd az SRMR javasolt módosításai 1. cikkének 15. pontját, amely módosítja az SRMR 13. cikkét.

3.4. Jóllehet a felügyeleti intézkedések valóban hatékonyan kezelhetnek bizonyos strukturális életképességi problémákat, elégtelennek bizonyulhatnak olyan, gyenge üzleti modellel rendelkező hitelintézetek esetében, amelyek hosszan tartó nehézségekkel és folyamatos tőkekimerüléssel szembesülnek. Amíg az ilyen hitelintézetek nem teljesítik azokat a feltételeket, amelyek alapján fizetésképtelennek vagy valószínűleg fizetésképtelenné válónak minősülnek, elképzelhető, hogy a jelenlegi eszköztár nem biztosít elegendő eszközt az illetékes hatóság számára ahhoz, hogy e hitelintézeteket a megfelelő lépések megtételére ösztönözze e kockázatok kezelése érdekében. A közelmúlt tapasztalatai azt mutatják, hogy a fokozatos önkéntes felszámolás, amelyhez megfelelő tőke- és likviditási támogatás társul, bizonyos feltételek mellett költséghatékony megoldást jelenthet a gyenge üzleti modellel rendelkező hitelintézetek számára a piacról való távozásra, elkerülve ezáltal az elhúzódó hanyatlást, ideértve a hitelintézet csődjéhez vezető, több éven át tartó további veszteségeket és tőkekimerülést. Ennek fényében az EKB támogatja olyan kifejezett rendelkezés beillesztését, amely a korai beavatkozással összefüggésben felhatalmazza az illetékes hatóságokat arra, hogy önkéntes felszámolási forgatókönyv esetén végrehajtandó terv benyújtását kérjék. Az illetékes hatóság előírhatja az intézmény számára a terv további elemekkel való kiegészítését. Egy ilyen terv elkészítése felhívná az intézmény figyelmét a rendelkezésre álló stratégiai lehetőségekre és a kapcsolódó költségekre. Mindenesetre a terv végrehajtására vonatkozó végső döntést az érintett intézményre és részvényeseire bíznák.

4. *A szanálás előkészítése*

4.1. Az EKB teljes mértékben támogatja a szanálásra való felkészülés keretében az EKB és az Egységes Szanálási Testület (ESZT) közötti együttműködés és információcsere további fokozására irányuló javaslatokat ([21]). Míg az EKB mint felügyeleti hatóság és az ESZT közötti együttműködés és információcsere a kétoldalú egyetértési megállapodás ([22]) alapján már most is átfogó jellegű, az EKB üdvözli az arra irányuló javaslatokat, hogy ezt a szorosabb együttműködést közvetlenül jogszabályokban rögzítsék.

4.2. Az EKB értelmezése szerint az EKB-nak a szanálással kapcsolatos információk – például helyszíni vizsgálatok révén való – gyűjtésére és az ESZT-nek való átadására vonatkozóan javasolt hatáskörével ([23]) a BRRD-ben ([24]) biztosított jelenlegi korai beavatkozási hatáskört kívánják helyettesíteni. Mindazonáltal az EKB néhány kisebb módosítást javasol a vonatkozó, e hatáskört részletező rendelkezésekben, valamint magyarázó preambulumbekezdés beillesztését, amely egyértelművé teszi, hogy eseti alapon kell értékelni ezen információk gyűjtésének módját.

4.3. Ezenkívül a javasolt jogalkotási csomag nem határozza meg a „felügyeleti tevékenység” fogalmát, ami megnehezíti az EKB azon javasolt kötelezettsége terjedelmének meghatározását, hogy tájékoztassa az ESZT-t az ilyen „felügyeleti tevékenységről” ([25]). Az EKB ehelyett tájékoztathatja az ESZT-t az EKB valamennyi releváns felügyeleti értékeléséről, amelyeket megoszt a döntéshozó szerveivel.

5. *Elővigyázatossági feltőkésítés és kormányzati likviditási támogatás*

5.1. Az EKB megismétli, hogy az elővigyázatossági feltőkésítés olyan hasznos eszköz a jelenlegi válságkezelési kereten belül a rendkívüli körülmények kezelésére, amelyet fenn kell tartani ([26]). Ez azon néhány kivétel egyike, amely eltér attól az általános szabálytól, hogy a hitelintézetnek nyújtott rendkívüli állami pénzügyi támogatás ahhoz vezet, hogy a hitelintézetet fizetésképtelen vagy valószínűleg fizetésképtelenné váló hitelintézetnek tekintik. Az elővigyázatossági feltőkésítésre szigorú feltételek vonatkoznak, és ezek a múltban csak kevés esetben teljesültek. Az eszköz korlátozott használata azt jelzi, hogy a jelenlegi feltételrendszer megfelelő. Az illetékes hatóságoknak valóban képesnek kell lenniük arra, hogy teljes mértékben figyelembe vegyék az adott eset sajátos körülményeit.

([21]) Lásd az SRMR javasolt módosításainak (14) preambulumbekezdését és 1. cikkének 16. pontját, amely új 13c. cikket illeszt az SRMR-be.

([22]) Memorandum of Understanding between the Single Resolution Board and the European Central Bank in respect of Cooperation and Information Exchange (Együttműködésre és információcserére vonatkozó egyetértési megállapodás az Egységes Szanálási Testület és az Európai Központi Bank között), elérhető az EUR-Lexen.

([23]) Lásd az SRMR javasolt módosításai 1. cikkének 16. pontját, amely új 13c. cikket illeszt az SRMR-be.

([24]) Lásd a BRRD 27. cikke (1) bekezdésének h) pontját.

([25]) Lásd az SRMR javasolt módosításai 1. cikkének 16. pontját, amely új 13c. cikk (1) bekezdés b) pontot illeszt az SRMR-be.

([26]) Lásd: ECB contribution to the European Commission's targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework (Az EKB hozzájárulása az Európai Bizottság által a válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer felülvizsgálata tárgyában meghirdetett célzott konzultációhoz), 2. o., 6–7. o.

5.2. Az EKB általánosságban üdvözli az SRMR javasolt módosításaiban szereplő pontosításokat, valamint a felmerült veszteségek azonosítására szolgáló meglévő eszköztár (vagyis a nem kötelező eszközminőség-vizsgálat, mivel más eszközök, például a helyszíni ellenőrzések is megfelelőek lehetnek) fenntartására irányuló javaslatokat, mivel az elővigyázatossági feltőkésítéseket jellemzően gyorsan végre kell hajtani ahhoz, hogy hatékonyak legyenek ([27]).

5.3. Ugyanakkor az elővigyázatossági feltőkésítés feltételei nem korlátozhatják az illetékes hatóságok képességét arra, hogy figyelembe vegyék az adott eset sajátos körülményeit. E tekintetben a fizetőképesség újonnan javasolt fogalommeghatározása ([28]) arra kényszerítené az illetékes hatóságot, hogy azt, hogy egy szervezet az elővigyázatossági feltőkésítés e konkrét alkalmazásában nem fizetőképes, a tőkekövetelmények pusztán technikai vagy előreláthatóan átmeneti megsértése alapján is megállapítsa, ami indokolatlanul tovább korlátozhatja az elővigyázatossági feltőkésítést és a kormányzati likviditási támogatást. Az EKB ezért az új fogalommeghatározás pontosítását javasolja annak érdekében, hogy a szervezeteket a tőkekövetelmények megsértése vagy valószínű megsértése esetén is fizetőképesnek lehessen tekinteni, ha a követelmények e megsértése az ügy sajátos körülményeinek fényében átmeneti jellegűnek tekintendő.

5.4. Az EKB elismeri a támogatási intézkedéshez kapcsolódó exitstratégia előírásának előnyeit ([29]). A meghosszabbítás lehetősége nélküli, rögzített időrend meghatározása azonban megteremti a hirtelen kilengés veszélyét, mivel a piacok előrejelezhetik a kivezetés határidejét, ami kedvezőtlen következményekkel jár a piaci feltételekre nézve az állami bevételek kárára. Ezenkívül lehetővé kell tenni a váratlan piaci fejlemények figyelembevételét. Az EKB továbbá nem látja szükségesnek az exitstratégia felügyeleti szempontból történő jóváhagyását amellett, hogy az általános állami támogatási eljárás keretében már előírás a Bizottság jóváhagyása. Annak érdekében, hogy váratlan körülmények esetén hatékonyan lehessen reagálni, meg kell szüntetni az exitstratégia végrehajtásával kapcsolatos esetleges késedelmek és a fizetésképtelenség vagy valószínűleg fizetésképtelenné válás értékelése közötti automatikus kapcsolatot. Végül, az elővigyázatossági feltőkésítéssel megszerzett elsődleges alapvető tőkeinstrumentumok összegének a teljes kockázati kitettségérték 2 %-ában való korlátozása is szükségtelenül korlátozhatja a rendelkezésre álló megoldások igénybevételét. Ez például nemkívánatos hirtelen kilengéseket okozhat, és azzal a kockázattal járhat, hogy a feltőkésítési intézkedés nem lesz elegendő, és nem tudja helyreállítani a piaci bizalmat.

6. *A betétbiztosítási rendszerek beavatkozásai*

6.1. A betétbiztosítási rendszerek megelőző intézkedései hasznos válságmegelőzési eszköznek bizonyulnak. A javasolt jogalkotási csomag keretében a tagállamok továbbra is lehetővé tehetnék azt, hogy a betétbiztosítási rendszerek megelőző beavatkozásokat finanszírozzanak ([30]). Tekintettel ezen eszközök potenciális előnyeire, az EKB arra ösztönzi az uniós jogalkotókat, hogy egy harmonizált betétbiztosítási keretrendszerre építve az egész Unióban tegyék elérhetővé a betétbiztosítási rendszerek megelőző intézkedéseit. Az EKB mindazonáltal elismeri, hogy a betétbiztosítási rendszerek számára némi időbe telhet a megelőző intézkedésekhez szükséges kapacitás kiépítése, és ezért úgy véli, hogy helyénvaló lehet átmeneti időszak beiktatása. További harmonizációra van szükség annak érdekében, hogy az Unió egészében egyenlő versenyfeltételeket, megfelelő biztosítékokat és jobban felszerelt eszköztárat lehessen biztosítani, biztosítva ezáltal az összhangot a válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer általános célkitűzéseivel.

6.2. Az EKB üdvözli az SRMR ([31]) és a BRRD javasolt pontosításait ([32]), amelyek szerint a betétbiztosítási rendszereknek a DGSD ([33]) megelőző intézkedésekre vonatkozó szabályaival összhangban végrehajtott beavatkozásai nem vonják maguk után a fizetésképtelenség vagy valószínűleg fizetésképtelenné válás értékelését. Ez fokozottabb egyértelműséget és biztonságot nyújt az illetékes hatóságok számára. Mindazonáltal az EKB-nak fenntartásai vannak azzal a feltétellel kapcsolatban, amely szerint az illetékes hatóságnak meg kell állapítania, hogy a betétbiztosítási rendszer beavatkozása szükséges az érintett hitelintézet pénzügyi stabilitásának és hosszú távú életképességének

([27]) Lásd az SRMR javasolt módosításai 1. cikkének 20. pontját, amely új 18a. cikk (2) bekezdést illeszt az SRMR-be.
([28]) Lásd az SRMR javasolt módosításai 1. cikkének 20. pontját, amely új 18a. cikket illeszt az SRMR-be, valamint a BRRD javasolt módosításai 1. cikkének 19. pontját, amely új 32c. cikket illeszt a BRRD-be.
([29]) Lásd az SRMR javasolt módosításai 1. cikkének 20. pontját, amely új 18a. cikk (2) bekezdés b) pontot illeszt az SRMR-be.
([30]) Lásd a DGSD javasolt módosításai 1. cikkének 12. pontját, amely módosítja a DGSD 11. cikkét.
([31]) Lásd az SRMR javasolt módosításai 1. cikke 19. pontjának b) alpontját, amely módosítja az SRMR 18. cikke (4) bekezdésének d) pontját.
([32]) Lásd a BRRD javasolt módosításai 1. cikke 17. pontjának b) alpontját, amely módosítja a BRRD 32. cikke (4) bekezdésének d) pontját.
([33]) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/49/EU irányelve (2014. április 16.) a betétbiztosítási rendszerekről (HL L 173., 2014.6.12., 149. o.).

megőrzéséhez annak érdekében, hogy a megelőző beavatkozás ne vonja maga után a fizetésképtelenség vagy valószínűleg fizetésképtelenné válás értékelését ([34]). Az EKB ezért azt javasolja, hogy töröljék ezt a hivatkozást az SRMR javasolt módosításaiból és a BRRD javasolt módosításaiból.

6.3. Az EKB üdvözli továbbá a betétbiztosítási rendszerek pénzeszközeinek felhasználását, illetve a betétbiztosítási rendszerek megelőző intézkedései alkalmazásának mérlegelését megelőző, a legkisebb költség kritériumának vizsgálatára irányuló harmonizációt ([35]). A betétbiztosítási rendszerek igénybevételének minden esetében egy harmonizált, a legkisebb költség kritériumának vizsgálatára irányuló keret segíti az egyenlő versenyfeltételeket és biztosítja a következetességet a tagállamok között. A megelőző intézkedések sajátos helyzetét illetően a DGSD javasolt módosításai megjegyzik, hogy a felszámolásból származó megtérülések előrejelzése kihívást jelent, mivel a megelőző intézkedéseket jóval az előre látható felszámolás előtt kell meghozni ([36]). E javaslatok ezért azt javasolják, hogy a becsült megtérülési arányra 85 %-os szorzót alkalmazzanak, amikor a megelőző intézkedéssel összefüggésben vizsgálják a legkisebb költség kritériumát, további forrásokat szabadítva fel a betétbiztosítási rendszerből. Egy ilyen szorzónak a megelőző és alternatív intézkedésekre, valamint a betétbiztosítási rendszerek szanáláshoz való hozzájárulásaira való egyenlő alkalmazása még inkább elősegítené az egyenlő versenyfeltételeket, és elősegítené e betétbiztosítási rendszerek beavatkozásainak megkönnyítését több forgatókönyv esetén. Mivel azonban azon intézmények helyzete, amelyekre megelőző intézkedéseket alkalmaznak, rendkívül eltérő lehet mérlegük és helyzetük romlásának mértéke tekintetében, előfordulhat, hogy egy szorzó nem kezeli megfelelően a megelőző intézkedések sajátosságait. Ezt a kérdést hatékonyabban kezelheti az EBH a javasolt szabályozástechnikai standardtervezetek részeként ([37]).

6.4. A DGSD javasolt módosításai előírják, hogy azok a hitelintézetek, amelyek megelőző intézkedések finanszírozására kérik a betétbiztosítási rendszert, betekintés céljából feljegyzést nyújtsanak be az illetékes hatóságnak azokról az intézkedésekről, amelyek végrehajtására e hitelintézetek kötelezettséget vállalnak a felügyeleti követelményeknek való megfelelés biztosítására vagy helyreállítására, ideértve a pénzügyi stabilitás romlása kockázatának csökkentésére és a hitelintézet tőke- és likviditási pozíciójának megerősítésére irányuló intézkedéseket. Az EKB javasolja annak tisztázását, hogy a felügyeleti hatóságnak csak a prudenciális követelményeknek való tervezett megfelelést kellene ellenőriznie. Ez magában foglalná a korrekciós tervek azon prudenciális és felügyeleti vonatkozásainak ellenőrzését, amelyek célja a felügyeleti követelményeknek való megfelelés biztosítása vagy helyreállítása, valamint a hitelintézet hosszú távú életképességének biztosítását. A felügyeleti hatóságnak szorosan együtt kellene működnie a kijelölt nemzeti hatóságokkal vagy a betétbiztosítási rendszerek hatóságaival a hatáskörükbe tartozó ügyekben, amelyekért továbbra is felelősek. Ezenkívül a betétbiztosítási rendszernek és/vagy a kijelölt hatóságnak tényleges érdeke fűződik ahhoz, és a helyzete a leginkább alkalmassá teszi arra, hogy nyomon kövesse a betétbiztosítási rendszer által a megelőző intézkedéshez nyújtott összegnek a hitelintézet általi visszafizetését és az ezzel összefüggő időkeretet, és mindezek alapján eldöntse, hogy biztosít-e további megelőző intézkedéseket az adott hitelintézetnek.

6.5. Az EKB azt javasolja, hogy kifejezett követelmény írja elő az intézményvédelmi rendszerek és a betétbiztosítási rendszerek pénzeszközeinek elkülönítését. A múltbeli tapasztalatok azt mutatják, hogy az intézményvédelmi rendszerek elkülönített pénzeszközei fontosak az ilyen rendszerek zökkenőmentes működéséhez. Jelentős előnyök is származnának az intézményvédelmi rendszerek és a betétbiztosítási rendszerek elkülönített pénzeszközeiből, mivel az intézményvédelmi rendszerek elkülönített pénzeszközeire nem vonatkoznak a DGSD által előírt korlátozások. Az intézményvédelmi rendszerek elkülönített pénzeszközei így biztosítják, hogy az intézményvédelmi rendszer egyéb funkciói továbbra is elláthatók az intézményvédelmi rendszer céljára elkülönített e pénzeszközök segítségével. Például az intézményvédelmi rendszer proaktív és időben történő beavatkozással biztosítja, hogy tagintézményei teljesítsék az előírt szavatolótőke- és likviditási követelményeket. Az EKB üdvözli, hogy az intézményvédelmi rendszerek ezen elkülönített pénzeszközeire a korábbiakhoz hasonlóan nem vonatkoznak a DGSD követelményei. Ami a betétbiztosítási rendszerként betöltött szerepüket illeti, az EKB támogatja, hogy az intézményvédelmi rendszerek az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében továbbra is a DGSD hatálya alá tartozzanak. A Bizottság javaslata tehát – az intézményvédelmi rendszerek és a betétbiztosítási rendszerek pénzeszközeinek elkülönítésével együtt – megőrzi a szükséges rugalmasságot, miközben biztosítja a jogi egyértelműséget és az egyenlő versenyfeltételeket.

7. *A fizetésképtelenséget vagy valószínűleg fizetésképtelenné válást esetlegesen megállapító értékelés korai előrejelzése*

7.1. Az SRMR javasolt módosításai előírják, hogy az EKB vagy az illetékes nemzeti hatóság a lehető legkorábban értesítse az ESZT-t, amint úgy ítéli meg, hogy lényeges kockázata van annak, hogy egy intézmény a fizetésképtelennek vagy valószínűleg fizetésképtelenné válónak minősítéshez szükséges egy vagy több feltételt teljesít ([38]). Ezt követően az

([34]) Lásd az SRMR javasolt módosításai 1. cikkének 20. pontját, amely új 18a. cikk (1) bekezdés b) pontot illeszt az SRMR-be, valamint a BRRD javasolt módosításai 1. cikkének 19. pontját, amely új 32c. cikk (1) bekezdés b) pontot illeszt a BRRD-be.

([35]) Lásd a DGSD javasolt módosításai 1. cikkének 13. pontját, amely új 11e. cikket illeszt a DGSD-be.

([36]) Lásd a DGSD javasolt módosításainak (30) preambulumbekezdését.

([37]) Lásd a DGSD javasolt módosításai 1. cikkének 13. pontját, amely új 11e. cikk (5) bekezdést illeszt a DGSD-be.

([38]) Lásd az SRMR javasolt módosításainak (15) preambulumbekezdését és 1. cikkének 16. pontját, amely új 13c. cikket illeszt az SRMR-be.

EKB vagy az illetékes nemzeti hatóság és az ESZT eszmecserét folytat a fizetésképtelenség bekövetkezésének megakadályozására irányuló lehetséges intézkedésekről, valamint az azok végrehajtására vonatkozó észszerű időkeretről. Az EKB vagy az illetékes nemzeti hatóság és az ESZT nyomon követi az ügy alakulását, és rendszeresen ülésezik.

7.2. Az EKB támogatja ezt az új korai előrejelzési folyamatot, és üdvözli, hogy az nem érinti a jól bevált szanálási eljárást ([39]), ideértve különösen az annak értékelésére vonatkozó elveket, hatáskört és eljárást, hogy egy intézmény fizetésképtelen-e vagy valószínűleg fizetésképtelenné válik-e. Ez tovább fogja fejleszteni az EKB és az ESZT közötti együttműködéssel kapcsolatos bevált gyakorlatokat. Emellett biztosítja, hogy az EKB vagy az illetékes nemzeti hatóság és az ESZT értékelhesse a válsághelyzetek alakulását, és a legmegfelelőbb módon tudjon reagálni a teljes eszköztárával.

7.3. Ennek szellemében az EKB üdvözli, hogy ennek az új korai előrejelzési folyamatnak az elindítása nem előfeltétele a fizetésképtelenség vagy valószínűleg fizetésképtelenné válás későbbi értékelésének ([40]). Gyorsan változó válságok idején helyénvaló lehet azonnal elvégezni ezt az értékelést, tekintettel a helyzet súlyosságára és a fizetésképtelenség megelőzésére alkalmas, könnyen elérhető intézkedések hiányára.

8. *Szanálási eljárás*

8.1. Az EKB üdvözli a szanálás hatókörének kiterjesztését. A szélesebb hatókörű szanálás a hitelintézetek szélesebb köre számára teszi elérhetővé a szanálási eszközöket, ezáltal javítja a nemzetközi legjobb gyakorlatnak megfelelő szanálási eszközökhöz való hozzáférést, és biztosítja a válságkezelés további harmonizációját. Ugyanakkor az EKB úgy értelmezi, hogy a javaslat nem kötelezi a szanálási hatóságokat arra, hogy szanálásra jelöljenek ki kisebb hitelintézeteket, amennyiben ez az intézkedés aránytalan lenne. Ezeket a hitelintézeteket továbbra is fel lehetne számolni a nemzeti fizetésképtelenségi eljárások keretében, amennyiben ez kielégítőbb eredményhez vezetne. Az EKB mindenesetre üdvözölné annak elemzését, hogy a közérdek értékelésére irányuló javasolt módosítások halmozott hatása – ideértve a betétbiztosítási rendszerek veszteségeinek minimalizálására irányuló új célkitűzést – megvalósítja-e a szanálás tervezett arányos kiterjesztését.

8.2. A szanálás hatókörének a kisebb és közepes méretű hitelintézetekre való kiterjesztése csak akkor lehet hiteles, ha reális megoldásokat találnak a szanálás megfelelő finanszírozásának biztosítására, ideértve a hitelintézetek belső veszteségviselő képességét, de az is fontos, hogy a betétbiztosítási rendszerek pénzeszközeihez és a szanálásfinanszírozási rendszerekhez is hozzáférjenek.

8.3. Az uniós válságkezelési keret egyik sarokköve az az elv, amely szerint a hitelintézet csődjének veszteségeit elsősorban a részvényeseknek és a hitelezőknek kell viselniük. Az EKB ezért üdvözli, hogy a javasolt jogalkotási csomag megerősíti ezt a kulcsfontosságú elvet.

8.4. Ugyanakkor a szanálás hatókörének a kisebb és közepes méretű hitelintézetekre való kiterjesztése kihívásokkal jár. Ezek a hitelintézetek gyakran nagymértékben támaszkodnak a betétekre mint finanszírozási forrásokra, és a helyi piaci feltételektől függően nehézségekbe ütközhetnek más olyan pénzügyi eszköz kibocsátásával kapcsolatban, amely megbízhatóan képes fedezni a veszteségeket, vagy amelyet a hitelintézet csődje esetén saját tőkévé alakíthatnak át. Előfordulhatnak olyan helyzetek, amikor a betétbiztosítási rendszer által nem védett betétekhez (nem biztosított betétek) kapcsolódó hitelezői feltőkésítés pénzügyi stabilitási kockázatokat idézhet elő, ami a közérdeket sértő értékromláshoz vezethet. Ez például akkor fordulhat elő, ha az egyik hitelintézet nem biztosított betétjeihez kapcsolódó hitelezői feltőkésítés más hitelintézeteknél lévő nem biztosított betétek kivonásához vezet, ami a probléma átterjedését váltja ki. Az EKB üdvözli, hogy a javasolt jogalkotási csomag lehetőségeket kínál a betétesek védelmének javítására azáltal, hogy növeli a betétbiztosítási rendszerek azon képességét, hogy a szanálás során finanszírozást nyújtsanak ([41]). Döntő fontosságú, hogy ezt a legkisebb költség kritériumának egyértelműsítésével és kiterjesztésével ([42]), valamint az összes betét egyenlő rangsorolásával a betétesek általános, egyszintű elsőbbségének bevezetésével érnék el ([43]). Hasonlóképpen, az EKB üdvözli a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy átruházási eszköz alkalmazása esetén a betétbiztosítási rendszer hozzájárulását beszámítsák a szanálásfinanszírozási rendszerekhez – többek között az Egységes Szanálási Alaphoz – való hozzáférésre vonatkozó veszteségviselési

([39]) Lásd a SRMR javasolt módosításainak (15) preambulumbekezdését.
([40]) Lásd a SRMR javasolt módosításainak (16) preambulumbekezdését.
([41]) Lásd például a BRRD javasolt módosításai 1. cikkének 56. pontját, amely módosítja a BRRD 109. cikkét.
([42]) Lásd a DGSD javasolt módosításai 1. cikkének 13. pontját, amely új 11e. cikket illeszt a DGSD-be.
([43]) Lásd a BRRD javasolt módosításai 1. cikke 55. pontjának a) alpontját, amely módosítja a BRRD 108. cikkének (1) bekezdését.

minimumkövetelménybe ([44]). Ezek a változások, amelyek javítják a betétbiztosítási rendszerek és a szanálásfinanszírozási rendszerek azon képességét, hogy támogassák a kisebb és közepes méretű hitelintézetek szanálását, elengedhetetlenek a szanálási eszközök ilyen hitelintézetekre való alkalmazásának érdemi kiterjesztéséhez. Ezért fontos a javasolt jogalkotási csomag holisztikus elfogadása és annak biztosítása, hogy a válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer változásait koherens módon fogalmazzák meg. Ha a javasolt jogalkotási csomagnak csak néhány elemét hajtják végre, az ahhoz vezethet, hogy a gyakorlatban nem lehet sikeresen alkalmazni a szanálást.

8.5. Azzal az elvvel összhangban, hogy a hitelintézet csődjének veszteségeit elsősorban a részvényeseknek és a hitelezőknek kell viselniük, a szanálásra kijelölt valamennyi hitelintézetnek első védelmi vonalként rendelkeznie kell a veszteségviselő képesség minimumszintjével, amelyet a szanálási stratégiával összhangban megfelelően kalibráltak, ezáltal biztosítva a piaci fegyelmet és minimalizálva a külső finanszírozási forrásokra való támaszkodást. Még ha a betétbiztosítási rendszerek hozzá is járulhatnak a szanálás finanszírozásához, és ez a hozzájárulás beszámítható a TLOF legalább 8 %-ának megfelelő veszteségviselési követelménybe ([45]), a TLOF 8 %-os küszöbértékének elérése kedvezőtlen dinamikát erősíthet meg egy rendszerszintű válság esetén, például akkor, amikor több hitelintézet egyidejűleg válik fizetésképtelenné, vagy ha ez bizonyos hitelezők számára veszteséget okozna, ami viszont súlyosan aláásható a pénzügyi stabilitást. Ezért az EKB — kivételes esetekben — támogatná a szanálásfinanszírozási rendszerekhez való hozzáférés tekintetében a pénzügyi stabilitással kapcsolatos mentesség bevezetését a Nemzetközi Valutaalap (IMF) ajánlásával ([46]) összhangban. Ez a TLOF 8 %-ának megfelelő veszteségviselés előtt lehetővé tenné a szanálásfinanszírozási rendszerekhez való hozzáférést azokban az esetekben, amikor ez a közérdek védelme és a pénzügyi stabilitás megőrzése érdekében feltétlenül szükséges. Erre a lehetőségre ezért szigorú feltételeknek és irányítási szabályoknak kell vonatkozniuk, az Egyesült Államokban létező hasonló mechanizmus mintájára, például az ESZT, a Bizottság és az EKB közös jóváhagyásának előírása mellett. A mentességet csak az egész euroövezetre vagy az egész tagállamra kiterjedő válság vagy annak veszélye idején, végső megoldásként és a hitelintézetek veszteségviselő képességének a lehető legnagyobb mértékű kihasználását követően, a pénzügyi stabilitásra gyakorolt káros hatások nélkül lehetne alkalmazni ([47]).

8.6. Számos kisebb hitelintézet még a közérdek értékelésének kiterjesztésével is kimaradhat a szanálás hatóköréből. Ezen hitelintézetek esetében, amelyek esetében a szanálási keret alkalmazása továbbra sem lenne arányos, az EKB üdvözölné a nemzeti fizetésképtelenségi eljárások javítását és további harmonizációját ([48]). A javasolt jogalkotási csomag ambíciószintje e tekintetben korlátozott. Az EKB arra ösztönzi az uniós jogalkotókat, hogy harmonizálják és terjesszék ki valamennyi tagállamban az alternatív intézkedések rendelkezésre állását a felszámolás során, különösen a betétbiztosítási rendszerek azon képességét, hogy támogassák az eszközök és források átvevő hitelintézetre történő átruházását. Az EKB üdvözli a hitelezői hierarchia javasolt módosításait és a legkisebb költség kritériumának pontosítását, ami a betétbiztosítási rendszerek pénzeszközeihez való jobb hozzáférést és ezen intézkedések szélesebb körű rendelkezésre állását fogja eredményezni. Ezen alternatív intézkedések valamennyi tagállamban való alkalmazása gyorsabb, hatékonyabb és összehangoltabb eljárást tenne lehetővé a hitelintézetek felszámolásának kezelésére, ami végső soron a pénzügyi stabilitás és a betétesek javát szolgálná, és korlátozná a betétbiztosítási rendszerek kifizetési igényeit.

8.7. Végül, az EKB üdvözli annak egyértelműsítését, hogy a tőkeinstrumentumok és egyéb leírható, illetve átalakítható kötelezettségek leírására vonatkozó eljárásban a felelősségi körök megosztása teljes mértékben tükrözi a szanálási eljárásban a felelősségi körök megosztását ([49]). Ez azt jelenti, hogy a felügyeleti hatóság elsődleges felelőssége a fizetésképtelenség vagy valószínűleg fizetésképtelenné válás értékelése, míg a leírás fennmaradó feltételeit a szanálási hatóság értékeli.

([44]) Lásd a SRMR javasolt módosításai 1. cikke 24. pontjának a) alpontját, amely módosítja az SRMR 27. cikkének (7) bekezdését.

([45]) .Lásd a SRMR javasolt módosításai 1. cikke 24. pontjának a) alpontját, amely módosítja az SRMR 27. cikkének (7) bekezdését.

([46]) Lásd: IMF, Financial Sector Assessment Program – Technical Note – Bank Resolution and Crisis Management (A pénzügyi ágazat értékelési programja – Technikai dokumentum – Bankszanálás és válságkezelés), 2018., 6. és 30. o., elérhető az IMF honlapján: www.imf.org.

([47]) Lásd még: ECB contribution to the European Commission's targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework (Az EKB hozzájárulása az Európai Bizottság által a válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer felülvizsgálata tárgyában meghirdetett célzott konzultációhoz), 4. o.

([48]) Lásd: ECB contribution to the European Commission's targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework (Az EKB hozzájárulása az Európai Bizottság által a válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer felülvizsgálata tárgyában meghirdetett célzott konzultációhoz), 3. o., 11. o. Az EKB arra ösztönözte a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az olyan megoldások megvalósíthatóságát, mint például az európai betétbiztosítási rendszer által támogatott európai közigazgatási felszámolási keretrendszer létrehozása annak biztosítása érdekében, hogy hatékonyan és összehangoltan kezeljék az ilyen hitelintézetek fizetésképtelenségét.

([49]) Lásd az SRMR javasolt módosításainak (26) preambulumbekezdését és 1. cikkének 23. pontját, amely módosítja az SRMR 21. cikkét.

9. *A betétesek elsőbbsége*

9.1. Az EKB üdvözli a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy jöjjön létre a betétesek egyszintű elsőbbsége ([50]). Ez a megközelítés Unió-szerte biztosítani fogja a hitelintézeti hitelezői hierarchia nagyobb fokú harmonizációját, és biztosítani fogja, hogy valamennyi betét – beleértve a nagyvállalatok betéteit és a kizárt betéteket is – egyenrangú legyen és megelőzze a rendes nem biztosított követeléseket. Ez a megközelítés javítani fogja a betétbiztosítási rendszerek finanszírozásához való hozzáférést a betétállomány egészének megőrzése érdekében, ami azt jelenti, hogy a betétbiztosítási rendszer a szanálás során, valamint megelőző vagy alternatív intézkedések, többek között átruházási stratégiák révén jobban hozzá tud járulni a válságkezelési intézkedésekhez. Ez jelentősen javítja a rendelkezésre álló válságkezelési megoldásokat ([51]), és megkönnyíti a pénzügyi stabilitással kapcsolatos, a nem biztosított betétesek bankostromaival szembesülő más hitelintézetek okozta átterjedési aggályok megelőzését. A vagyonértékesítési stratégiák szélesebb körű – akár a szanálással, akár a betétbiztosítási rendszerek alternatív intézkedéseivel összefüggő – rendelkezésre állása csökkentheti a szétaprózott felszámolás alkalmazását a hitelintézetek csődjének kezelésére. Ez előnyös, mivel a szétaprózott felszámolás értéket tehet tönkre és zavart okozhat a betétesek és a pénzügyi stabilitás szempontjából. A javasolt megközelítés csökkenti a betétesek kifizetésének szükségességét is, ami gyakran azt igényli, hogy a betétbiztosítási rendszerek nagy összegeket mozgósítsanak, korlátozva ezáltal likviditásukat és a további hitelintézeti fizetésképtelenségek kezelésére való képességüket. A betétekhez való hozzáférés és a pénzügyi stabilitás jobb biztosításával csökkennek az arra irányuló ösztönzők is, hogy az adófizetők pénzét használják fel a hitelintézetek fizetésképtelensége esetén. Fontos, hogy a betétbiztosítási rendszer továbbra is teljes mértékben védi a biztosított betéteseket minden forgatókönyv esetén, de élvezi az olyan átruházási stratégiák előnyeit is, amelyek megvalósíthatják a betétekhez való, megszakítás nélkül hozzáférést ([52]).

9.2. Azáltal, hogy a hitelezői hierarchiában az összes betétet előnyben részesítik az előresorolt követelésekkel szemben, ez a megközelítés megkönnyítené a veszteségeknek a fedezetlen, banki hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz való hozzárendelését is, megkönnyítve ezáltal a hitelezői feltőkésítésbe bevonható hitelezők általi teljes veszteségviselés biztosítását anélkül, hogy pénzügyi stabilitási problémákkal kellene szembenézni. Emellett minimalizálná „a hitelezők egyike sem járhat rosszabbul" elv szerinti kártérítési követelések kockázatát, ezáltal fokozva a szanálhatóságot ([53]).

9.3. Az EKB ugyanakkor elismeri, hogy a betétesek egyszintű elsőbbségének bevezetése egyes banki válságkezelési forgatókönyvek esetében többletköltségeket eredményezhet a betétbiztosítási rendszerek számára. Bár az EKB megjegyzi, hogy a betétesek egyszintű elsőbbsége számos országban sikeresnek bizonyult, üdvözlendő lenne azon konkrét helyzetek további elemzése, amelyekben a betétbiztosítási rendszerek számára többletköltségek keletkezhetnek, vagy amelyek indokolatlan következményekkel járhatnak. Ennek az elemzésnek – amennyire megvalósítható, és figyelembe véve a betétesek egyszintű elsőbbségét bevezető országok tapasztalatait – figyelembe kell vennie a javasolt módosításoknak az előresorolt fedezetlen adósságok minősítésére és árazására gyakorolt hatását is, és tovább kell vizsgálnia a betétesek egyszintű elsőbbsége és bizonyos betétek MREL céljából való elismerhetősége közötti kölcsönhatást. Az EKB továbbá nyitott olyan alternatív megoldások feltárására, amelyek a betétbiztosítási rendszerek szanáláshoz való hozzájárulásának képességét (megelőző és alternatív intézkedések révén is) ugyanolyan mértékben javítják, mint amilyen mértékben az lehetséges lenne a betétesek egyszintű elsőbbsége révén, miközben korlátozzák a betétbiztosítási rendszereknek a felszámolás során történő kifizetést követő veszteségeknek való kitettségét. Az ilyen megoldások feltárása során feltétlenül biztosítani kell, hogy a szanálás hatókörének bármilyen kiterjesztése együtt járjon a finanszírozáshoz való megfelelő hozzáféréssel a szanálás során, ideértve különösen a betétbiztosítási rendszerektől származó finanszírozást. Végül, a betétesek egyszintű elsőbbségének a hitelintézetek felelősségi struktúrájára gyakorolt hatása nyilvánvalóan szoros felügyeleti figyelmet érdemel, és az EKB készen áll arra, hogy ezt gondosan értékelje a hatáskörébe tartozó hitelintézetek esetében.

10. *A szürke zónás helyzetek kockázatának kezelése*

10.1. A BRRD már előírja a tagállamok számára annak biztosítását, hogy a szanálás alatt nem álló, csődhelyzetben lévő intézményt az alkalmazandó nemzeti jognak megfelelően, rendezett módon számolják fel ([54]). Az EKB támogatja a BRRD javasolt módosításait, amelyek tovább pontosítják ezt a mechanizmust ([55]), biztosítva, hogy a felszámolást haladéktalanul kezdeményezzék, és hogy az a hitelintézet piacról való kivonulását vagy banki tevékenységének észszerű időn belül történő megszüntetését eredményezze ([56]).

([50]) Lásd a BRRD javasolt módosításai 1. cikke 55. pontjának a) alpontját, amely módosítja a BRRD 108. cikkének (1) bekezdését.

([51]) Lásd még e tekintetben: ECB contribution to the European Commission's targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework (Az EKB hozzájárulása az Európai Bizottság által a válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer felülvizsgálata tárgyában meghirdetett célzott konzultációhoz), 4. o., 13. o.

([52]) Az Egyesült Államoknak a betétesek egyszintű elsőbbségét és az átruházási stratégiákra való nagymértékű támaszkodást magában foglaló megközelítéséről szóló további információhoz lásd Andrea Enria, az EKB Felügyeleti Testülete elnökének „Of temples and trees: on the road to completing the European banking union" (Templomokról és fákról: az európai bankunió megvalósítása felé vezető úton) című beszédét, elérhető az EKB bankfelügyeleti honlapján: www.bankingsupervision.europa.eu.

([53]) Lásd a CON/2017/6 vélemény 2.3.2. bekezdését.

([54]) Lásd a BRRD 32b. cikkét.

([55]) Lásd a BRRD javasolt módosításai 1. cikkének 18. pontját, amely módosítja a BRRD 32b. cikkét.

([56]) Lásd a CON/2020/25 vélemény 3.2. bekezdését, valamint: ECB contribution to the European Commission's targeted consultation on the review of the crisis management and deposit insurance framework (Az EKB hozzájárulása az Európai Bizottság által a válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer felülvizsgálata tárgyában meghirdetett célzott konzultációhoz), 2. o., 8. o.

10.2. Tovább kell harmonizálni a szanálás nélküli esetek kezelésére vonatkozó nemzeti eljárásokat azáltal, hogy felhatalmazzák a szanálási hatóságokat arra, hogy közigazgatási felszámolási eljárást indítsanak az első két szanálási feltételnek megfelelő, de a szanáláshoz fűződő közérdek hiánya miatt szanálás alatt nem álló intézmények esetében ([57]). Ez lenne a leghatékonyabb módja a hosszabb ideig tartó szürke zónás helyzetek előfordulási lehetőségének határozott kezelésére.

10.3. Az EKB támogatja az illetékes hatóság felhatalmazását a fizetésképtelen vagy valószínűleg fizetésképtelenné váló, de szanálás alá nem vont hitelintézetek engedélyének visszavonására ([58]). Ugyanakkor a módosítások nem vezethetnek be semmilyen automatizmust, és a visszavonás az 1024/2013/EU tanácsi rendelettel ([59]) összhangban továbbra is az EKB mérlegelési jogkörébe tartozik.

10.4. Ami azt a javaslatot illeti, hogy az engedély visszavonása elegendő feltétele legyen a felszámolás kezdeményezésének ([60]), az EKB rendkívül fontosnak tartja, hogy elkerüljék az egymásnak ellentmondó értelmezésekből vagy az eltérő nemzeti átültetésből eredő nem kívánt következményeket. A Bizottság elsődleges javaslata a szürke zónás helyzetek kezelésére úgy rendelkezik, hogy amikor a szanálási hatóság megállapítja, hogy a hitelintézet a közérdekre vonatkozó feltétel kivételével valamennyi szanálási feltételt teljesíti, az érintett nemzeti hatóságnak hatáskörrel kell rendelkeznie arra is, hogy haladéktalanul megindítsa a hitelintézet felszámolására irányuló eljárást ([61]). Az a javaslat, amely szerint az engedély visszavonása „elegendő" feltétele a felszámolásnak, arra ösztönözheti a tagállamokat, hogy lemondjanak e fontos, a nemzeti hatóságok felhatalmazására vonatkozó követelmény megfelelő átültetéséről ([62]). Ez a megközelítés ahhoz a téves értelmezéshez vezethet, hogy az engedély felügyeleti hatóság általi visszavonása lenne a felszámolási eljárás megindításának kizárólagos kiváltó oka, anélkül hogy figyelembe vennék a szanálási hatóság arra vonatkozó korábbi határozatát, hogy teljesültek-e a szanálási feltételek. Ez a megközelítés ahhoz vezethet a gyakorlatban, hogy a nemzeti közigazgatási hatóságok vagy a nemzeti bíróságok az engedély visszavonásáig elhalasztják a felszámolási eljárás megindítását. Ez figyelmen kívül hagyná azt a lehetőséget, hogy egyes esetekben megfelelőbb lenne akkor megindítani a felszámolási eljárást, amikor a hitelintézet még rendelkezik banki működési engedéllyel. E megfontolásokra tekintettel az EKB azt ajánlja, hogy az engedély visszavonása ne legyen harmonizált előfeltétele a hitelintézetek felszámolásának.

11. *Visszavonhatatlan fizetési kötelezettségvállalások az ESZA felé*

11.1. Az EKB határozottan javasolja, hogy a visszavonhatatlan fizetési kötelezettségvállalások aránya ne emelkedjen az intézmények által az ESZA részére és a szanálásfinanszírozási rendszerekhez nyújtott előzetes hozzájárulások teljes összegének 30 %-áról 50 %-ára ([63]). A visszavonhatatlan fizetési kötelezettségvállalásokat tevő hitelintézetek gyakorlata megmutatta, hogy azoknak az egyes hitelintézetek általi kezelése azzal a kockázattal járhat, hogy túlbecsülik elsődleges alapvető tőkéjüket. Ha a hitelintézet helyzetének értékelése azt mutatja, hogy ez egy fennálló és nem fedezett kockázat, akkor ez a kockázat csökkentésére irányuló felügyeleti intézkedések meghozatalát vonhatja maga után.

([57]) Lásd még a fenti 8.6. bekezdést.

([58]) Lásd a BRRD javasolt módosításai 1. cikkének 18. pontját, amely módosítja a BRRD 32b. cikkének (3) bekezdését.

([59]) Lásd az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról szóló, 2013. október 15-i 1024/2013/EU tanácsi rendelet (HL L 287., 2013.10.29., 63. o.) 4. cikke (1) bekezdésének a) pontját és 14. cikkének (5) bekezdését.

([60]) Lásd a BRRD javasolt módosításainak (16) preambulumbekezdését és 1. cikkének 18. pontját, amely módosítja a BRRD 32b. cikkének (4) bekezdését.

([61]) Lásd a BRRD javasolt módosításainak (16) preambulumbekezdését és 1. cikkének 18. pontját, amely módosítja a BRRD 32b. cikkének (1) és (2) bekezdését.

([62]) Lásd a BRRD javasolt módosításai 1. cikkének 18. pontját, amely módosítja a BRRD 32b. cikkének (1) bekezdését és előírja, hogy az érintett nemzeti közigazgatási vagy igazságügyi hatóság hatáskörrel rendelkezzen arra, hogy haladéktalanul megindítsa az intézmény vagy szervezet rendezett módon történő felszámolására irányuló eljárást.

([63]) Lásd az SRMR javasolt módosításai 1. cikke 37. pontjának a) alpontját, amely módosítja az SRMR 70. cikkének (3) bekezdését, valamint a BRRD javasolt módosításai 1. cikke 53. pontjának a) alpontját, amely módosítja a BRRD 103. cikkének (3) bekezdését.

11.2. E prudenciális kérdés hátterében az áll, hogy számviteli célokból számos hitelintézet nem könyveli el kötelezettségként a visszavonhatatlan fizetési kötelezettségvállalást, hanem mérlegén kívül tartja azt, ugyanakkor a készpénzbiztosítékot eszközként könyveli el anélkül, hogy az eredménykimutatásban bármilyen ráfordítást feltüntetne. Ily módon a hitelintézet elsődleges alapvető tőkéjét túlbecsülik, mivel az nem tükrözi azt a tényt, hogy a szanálási alapba biztosítékként befizetett források nem hívhatók le megfelelő készpénzfizetés nélkül. A visszavonhatatlan fizetési kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos prudenciális kockázat fennállását a Törvényszék is elismerte ([64]). Megjegyzendő, hogy még a javasolt pontosítások sem oldanák meg ezt a problémát ([65]).

11.3. Az EKB mindenesetre üdvözli annak pontosítását ([66]), hogy amennyiben egy hitelintézet már nem tartozik az SRMR vagy a BRRD hatálya alá, és már nem áll fenn a hozzájárulás-fizetési kötelezettsége az ESZA tekintetében, a szanálási hatóság lehívja a tett és még esedékes visszavonhatatlan fizetési kötelezettségvállalásokat. Ez a módosítás megerősíti továbbá, hogy a hitelintézetek semmilyen körülmények között nem tudják visszaszerezni a visszavonhatatlan fizetési kötelezettségvállalások fedezetéül nyújtott készpénzbiztosítékot, kivéve, ha ennek megfelelő befizetésre kerül sor a szanálási alapba, ami szükségessé teszi, hogy az ilyen készpénzbiztosítékot levonják a hitelintézet elsődleges alapvető tőkéjéből.

11.4. Végezetül, mivel egyes hitelintézetek ezeket az ESZA hozzájárulásokat nem számolják el kiadásként az Alap töltődése során, az Alap felhasználásakor ezeket a hozzájárulásokat ráfordításként kell elszámolniuk. Míg a prudenciális mutatókra gyakorolt hatást az EKB által alkalmazott prudenciális levonások korlátozzák, a visszavonhatatlan fizetési kötelezettségvállalások nyugodt gazdasági időszakokban (amikor az ESZA töltődik) növelik a hitelintézetek nyereségét, válsághelyzetben (az ESZA igénybevétele esetén) pedig elmélyítik a veszteségeket, ezáltal prociklikus fertőzési csatornát hoznak létre. Az EKB ezért rendszerkockázati szempontból problémásnak tartja a visszavonhatatlan fizetési kötelezettségvállalásokat, amennyiben azokat az ESZA felhalmozási szakaszában nem számolják el kiadásként, és javasolja használatuk minimalizálását.

12. *A szavatolótőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelményeknek való megfelelés (jegyzési láncok)*

12.1. A jegyzési láncok javasolt módosításai felhatalmazzák a szanálási hatóságokat arra, hogy egyes leányvállalatok számára lehetővé tegyék, hogy a belső MREL-követelményeknek összevont alapon ([67]), ne pedig egyedi alapon feleljenek meg. Erre a lehetőségre a biztosítékok két csoportja vonatkozik ([68]). Először is, az EU-szintű (vegyes) pénzügyi holdingtársaság anyavállalatnak minősülő szanálás alá vonható szervezetek esetében követelmény, hogy a leányvállalat legyen a szanálás alá vonható szervezet egyetlen közvetlen leányvállalata, és mind a szanálás alá vonható szervezet, mind a leányvállalat ugyanabban a tagállamban letelepedett és ugyanannak szanálás alá vonható csoportnak a tagja legyen. Alternatív megoldásként más típusú szanálás alá vonható szervezetek esetében az a követelmény, hogy a leányvállalatra összevont alapon vonatkozzon a 2. pillér szerinti követelmény vagy kombinált pufferkövetelmény. Másodszor, a szanálási hatóságnak előzőleg azt a következtetést kell levonnia, hogy a belső MREL összevont alapon történő teljesítése nem befolyásolja hátrányosan az érintett csoport szanálhatóságát, sem pedig a leírási és átalakítási hatásköröknek az adott közbenső szervezetre vagy az ugyanazon szanálás alá vonható csoporthoz tartozó más szervezetekre történő alkalmazását.

12.2. Az EU-szintű (vegyes) pénzügyi holdingtársaságnak nem minősülő szanálás alá vonható szervezetek esetében kapcsolat kerül létrehozásra a leányvállalatra összevont alapon előírt, 2. pillér szerinti követelménnyel. Az EKB megjegyzi, hogy az uniós bankcsoporton belüli leányvállalatra vonatkozó konszolidált vagy szubkonszolidált

([64]) Lásd a 2020. szeptember 9-i BNP Paribas kontra Európai Központi Bank ítélet (T-150/18 és T-345/18, EU:T:2020:394) 78. pontját.

([65]) Lásd az SRMR javasolt módosításai 1. cikke 37. pontjának b) alpontját, amely új 70. cikk (3a) bekezdést illeszt az SRMR-be, valamint a BRRD javasolt módosításai 1. cikke 53. pontjának b) alpontját, amely új 103. cikk (3a) bekezdést illeszt a BRRD-be.

([66]) Lásd az SRMR javasolt módosításai 1. cikke 37. pontjának b) alpontját, amely új 70. cikk (3a) bekezdést illeszt az SRMR-be, valamint a BRRD javasolt módosításai 1. cikke 53. pontjának b) alpontját, amely új 103. cikk (3a) bekezdést illeszt a BRRD-be.

([67]) Lásd a jegyzési láncok javasolt módosításai 1. cikke 3. pontjának a) alpontját és 2. cikke 7. pontjának a) alpontját, amelyek a BRRD 45f. cikkének (1) bekezdését, illetve az SRMR 12g. cikkének (1) bekezdését módosítják.

([68]) Lásd a jegyzési láncok javasolt módosításai 1. cikke 3. pontjának a) alpontját és 2. cikke 7. pontjának a) alpontját, amelyek a BRRD 45f. cikkének (1) bekezdését, illetve az SRMR 12g. cikkének (1) bekezdését módosítják.

követelményeket az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([69]) (a továbbiakban: a tőkekövetelményekről szóló rendelet, CRR) és a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ([70]) (a továbbiakban: a tőkekövetelményekről szóló irányelv, CRD) szerinti vonatkozó feltételekkel összhangban kell megállapítani. Például, ha a leányvállalat nem tagállami anyaintézmény és nem is rendelkezik harmadik országbeli leányvállalattal, a felügyeleti hatóság csak akkor írhatja elő a CRR és a CRD szerinti bizonyos kötelezettségek ([71]) szubkonszolidált alapon való teljesítését, ha ezt felügyeleti okokból a kockázat sajátosságai vagy az intézmény tőkestruktúrája indokolja, vagy ha egyes tagállamok olyan nemzeti jogszabályokat fogadnak el, amelyek a tevékenységek egy bankcsoporton belüli strukturális elválasztását írják elő ([72]).

13. *A betétbiztosítási keretrendszerrel kapcsolatos egyéb szempontok*

13.1. A DGSD javasolt módosításai a betétbiztosítási keretrendszert érintő számos egyéb módosítást javasolnak ([73]). Az EKB üdvözli azokat a változtatásokat, amelyek további harmonizációhoz és a hatóságok válságkezelési és betétbiztosítási keretrendszer alapján fennálló eszköztárának bővítéséhez vezetnek.

13.2. A DGSD-t érintő néhány javasolt módosítás aggodalomra ad okot az EKB számára. Először is, a DGSD javasolt módosításai arra irányulnak, hogy a felügyeleti hatóság számára arra vonatkozó kötelezettséget írjanak elő, hogy biztosítsa, hogy a hitelintézetek eleget tegyenek a betétbiztosítási rendszer tagjaiként rájuk háruló kötelezettségeknek ([74]). A felügyeleti hatóság CRD szerinti hatáskörei csak az ott meghatározott célkitűzések teljesítésére használhatók fel, és nem terjeszthetők ki nem kapcsolódó kérdésekre, így például arra, hogy a hitelintézetek nem tesznek eleget a betétbiztosítási rendszer tagjaként rájuk háruló kötelezettségeknek. Emellett a betétbiztosítási rendszerek hatóságai sokkal jobb helyzetben vannak az ilyen megfelelés értékeléséhez, és ehelyett őket kell felruházni a megfelelő végrehajtási hatáskörökkel. Az EKB ezért e javaslat felülvizsgálatát javasolja.

13.3. Másodszor, a DGSD javasolt módosításai azt sugallják, hogy a betétbiztosítási rendszerek számára megengedett lesz, hogy pénzeszközeiket a nemzeti központi banknál (NKB) vezetett számlákon tartsák ([75]). Bár az ilyen számlák nyitása összhangban lenne a Szerződéssel ([76]), ez a rendelkezés szükségessé teheti egyes NKB-k nemzeti jog szerinti alapokmányának módosítását annak biztosítása érdekében, hogy mind az állami, mind a magán betétbiztosítási rendszerek jogosultak legyenek a szükséges számlák megnyitására. Ezenkívül egy betétbiztosítási rendszer valamely NKB általi finanszírozása – például a betétbiztosítási rendszer NKB-nál vezetett számlájára vonatkozó folyószámlahitel nyújtása révén – nem lenne összeegyeztethető a monetáris finanszírozás tilalmával, amennyiben a betétbiztosítási rendszer a Szerződés 123. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „közintézménynek” minősül ([77]).

14. *A betétbiztosítási rendszerbe való befizetések átvitelének megkönnyítése*

14.1. Jelenleg, ha valamely hitelintézet tagsága megszűnik egy betétbiztosítási rendszerben és másik betétbiztosítási rendszerhez csatlakozik, vagy ha tevékenységeinek egy részét másik betétbiztosítási rendszerhez helyezi át, az átadó betétbiztosítási rendszer a hitelintézet korábbi befizetéseinek csak kis részét adja át az új betétbiztosítási rendszernek. 2024-től, amint a betétbiztosítási rendszerek elérik a célszintet, teljesen megszűnhet a befizetések átadásának lehetősége, mivel csak az utolsó 12 hónap befizetéseit lehet átadni. Amennyiben egy hitelintézet más betétbiztosítási rendszerhez csatlakozik, ez finanszírozási többletet eredményez az átadó betétbiztosítási

([69]) Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

([70]) Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve (2013. június 26.) a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.).

([71]) Lásd a CRR második–nyolcadik részét és a CRD VII. címét.

([72]) Lásd a CRR 11. cikkének (6) bekezdését.

([73]) E változtatások többsége az Európai Bankhatóságnak a betétbiztosítási rendszerek finanszírozásáról és a betétbiztosítási rendszerek pénzeszközeinek felhasználásáról szóló véleményére (EBA/OP/2020/02) vezethető vissza, amely elérhető az EBH honlapján: www.eba.europa.eu.

([74]) Lásd a DGSD javasolt módosításai 1. cikke 3. pontjának a) alpontját, amely módosítja a DGSD 4. cikkének (4) bekezdését.

([75]) Lásd a DGSD javasolt módosításai 1. cikke 11. pontjának e) alpontját, amely új 10. cikk (7a) bekezdést illeszt a DGSD-be.

([76]) Lásd a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányának (a továbbiakban: a KBER Alapokmánya) 17. cikkét, amely előírja, hogy műveleteik végzése érdekében az NKB-k számlát nyithatnak hitelintézeteknek, közigazgatási intézményeknek és más piaci szereplőknek.

([77]) Lásd az EKB 2022. évi konvergenciajelentésének 2.2.3. bekezdését, valamint a CON/2020/24 véleményt.

rendszerben, mivel az e betétbiztosítási rendszer által fedezett kockázatok csökkennek, miközben pénzügyi eszközei nagyon hasonlóak maradnak. A fogadó betétbiztosítási rendszerben ugyanakkor finanszírozási hiány keletkezik, mivel az átadott források nem állnak arányban az átvett kockázatokkal. Ezt a hiányt a váltó hitelintézetnek vagy a fogadó betétbiztosítási rendszer valamennyi tagjának kell betöltenie. A jelenlegi betétbiztosítási keretrendszer kedvező elbánásban részesíti az átadó betétbiztosítási rendszert a váltó hitelintézet és/vagy a fogadó betétbiztosítási rendszer tagjainak kárára. Változtatások hiányában a betétbiztosítási keretrendszer jelentős meg nem térülő költséget ró a betétbiztosítási rendszert váltó hitelintézetre. Ez jelentősen akadályozza a banki szolgáltatások egységes uniós piacának előmozdítására irányuló célkitűzést.

14.2. Az EKB sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság javaslata nem követi az EBH azon ajánlását ([78]), hogy bízzák meg az EBH-t egy olyan módszertan kidolgozásával, amely orvosolná a betétbiztosítási keretrendszer e hiányosságát. Az EKB azt javasolja, hogy az EBH kapjon megbízást arra, hogy az átvitt kockázatokkal való összhang biztosítása érdekében dolgozzon ki egy módszertant az átadandó befizetések összegének kiszámítására. Ez minimalizálná az átadó betétbiztosítási rendszer finanszírozási többletét és a fogadó betétbiztosítási rendszer finanszírozási hiányát, és ezáltal elkerülhetővé tenné, hogy szükségtelen költségek háruljanak a váltó hitelintézetre és a fogadó betétbiztosítási rendszer más tagjaira. E módszertannak egyensúlyt kell teremtenie az érintett betétbiztosítási rendszerek érdekei között, és a rendszer egésze tekintetében meg kell őriznie a pénzügyi stabilitást.

15. *Információcsere*

15.1. A javasolt jogalkotási csomag célja, hogy tovább erősítse a válságkezeléssel kapcsolatos információcserét szabályozó rendelkezéseket ([79]).

15.2. Az EKB támogatja az illetékes hatóságok és a szanálási hatóságok között átfogó és időben történő, válságkezelési célokat szolgáló információcserét. Az EKB és az ESZT már rendelkezik egy átfogó kétoldalú egyetértési megállapodással, amely megkönnyíti az ilyen információcserét ([80]). Az egyetértési megállapodás több csatornát hoz létre az információcsere és az együttműködés számára, biztosítva, hogy az ESZT tájékoztatást kapjon az EKB által közvetlenül felügyelt szervezetekkel kapcsolatos releváns fejleményekről.

15.3. Az EKB-nak azonban aggályai vannak az SRMR és a BRRD azon javasolt módosításaival kapcsolatban, amelyek előírják az EKB és a KBER többi tagja számára, hogy bocsássanak az ESZT rendelkezésére az ESZT-nek az SRMR szerinti feladatainak ellátásához szükséges valamennyi információt ([81]), és bocsássák a Bizottság rendelkezésére a BRRD szerinti, a szakpolitika kialakításával kapcsolatos feladatai ellátásához szükséges valamennyi információt, beleértve a hatásvizsgálatok elkészítését, valamint a jogalkotási javaslatok előkészítését és megtárgyalását is ([82]).

15.4. E kötelezettségek tárgyi hatálya nem egyértelmű, ezért üdvözlendő lenne az ESZT-nek és a Bizottságnak továbbítandó információk típusának további pontosítása. Közelebbről, az információcserére vonatkozóan a BRRD-be beiktatandó új rendelkezések csak az említett irányelv tárgyára vonatkozhatnak. Az ilyen információcsere nem terjedne ki például a hitelintézetek prudenciális felügyeletével vagy a Bizottság szakpolitika kialakításának területére vonatkozó tevékenységeivel kapcsolatos információkra. Az EKB értelmezése szerint ez az információcsere csak összesített formában megjelenő információkat érint, amelyek nem egyes hitelintézetekre vonatkoznak. Ezen túlmenően az EKB üdvözölné, ha együttműködési megállapodások jönnének létre a Bizottsággal ezen információk hatékony és zökkenőmentes továbbításának biztosítása érdekében. Végezetül az EKB értelmezése szerint a bizalmas információkat a bizalmas információk védelméről és az e védelem alóli kivételekről szóló releváns uniós ágazati jogszabályokkal összhangban fogják továbbítani a Bizottságnak.

([78]) Lásd az Európai Bankhatóság véleményét a betétek biztosíthatóságáról, a kártalanítási összeghatárról és a betétbiztosítási rendszerek közötti együttműködésről (EBA/OP/2019/10), elérhető az EBH honlapján: www.eba.europa.eu.

([79]) Lásd az SRMR javasolt módosításai 1. cikkének 25. és 43. pontját, amelyek módosítják az SRMR 30., illetve 88. cikkét.

([80]) Memorandum of Understanding between the Single Resolution Board and the European Central Bank in respect of cooperation and information exchange (Együttműködésre és információcserére vonatkozó egyetértési megállapodás az Egységes Szanálási Testület és az Európai Központi Bank között).

([81]) Lásd az SRMR javasolt módosításai 1. cikkének 29. pontját, amely módosítja az SRMR 34. cikkét, valamint a BRRD javasolt módosításai 1. cikkének 58. pontját, amely módosítja a BRRD 128. cikkét.

([82]) Lásd a BRRD javasolt módosításai 1. cikkének 58. pontját, amely módosítja a BRRD 128. cikkét.

15.5. Emlékeztetni kell arra is, hogy bizalmas statisztikai adatok csak a bizalmas információk védelmére vonatkozó uniós jogszabályokkal összhangban továbbíthatók az ESZT-nek és a Bizottságnak. Közelebbről, a 2533/98/EK tanácsi rendelet ([83]) 8. cikkének (4a) bekezdése lehetővé teszi a KBER tagjai számára, hogy – olyan mértékben és részletességgel, amely feladataik ellátásához szükséges – bizalmas statisztikai adatokat ([84]) adjanak át a pénzügyi intézmények, piacok és infrastruktúrák felügyeletéért, vagy a pénzügyi rendszer stabilitásáért az uniós vagy nemzeti jog szerint felelős tagállami vagy uniós hatóságoknak vagy szerveknek. Ugyanezen cikk szerint a bizalmas statisztikai adatokat átvevő hatóságoknak vagy szerveknek meg kell tenniük minden szükséges szabályozási, adminisztratív, technikai és szervezeti intézkedést a bizalmas statisztikai adatok fizikai és logikai védelmének biztosítására. Ennek alapján és az ESZT kérésére az EKB bizalmas statisztikai adatokat továbbít az ESZT-nek.

16. *Személyes adatok továbbítása*

16.1. Míg a javasolt jogalkotási csomag célja, hogy tovább erősítse a válságkezeléssel összefüggő információcserét szabályozó rendelkezéseket, nem foglalkozik a személyes adatok védelmének kérdésével, amely fontos téma és alapvető jog. Az SRMR egyértelműbb útmutatást nyújthatna a személyes adatok cseréjére vonatkozóan, és megfelelő biztosítékokat nyújthatna az érintettek számára a szóban forgó különböző érdekek közötti méltányos egyensúly biztosítása érdekében.

16.2. Ezenkívül a tapasztalatok azt mutatják, hogy az adatvédelmi szabályoknak való megfelelés több időt vehet igénybe a vonatkozó információk cseréje előtt szükséges intézkedések végrehajtása miatt. Ez a további szükséges idő potenciális késedelmekhez vezethet. Ez különösen problémás lenne egy válsághelyzetben, amikor például az ESZT-nek gyors információkra van szüksége a szanálásra való felkészüléshez. Ezért szükség lehet az eljárási adatvédelmi követelmények ideiglenes enyhítésére szolgáló különös rendelkezések beiktatására az érintett különböző érdekek közötti méltányos egyensúly ilyen válsághelyzetekben történő biztosítása érdekében.

Abban az esetben, ahol az EKB a javasolt rendelet és irányelvek módosítására tesz javaslatot, külön technikai munkadokumentum tartalmazza a szövegezési javaslatokat és az azokhoz fűzött magyarázatot. A technikai munkadokumentum angol nyelven elérhető az EUR-Lexen.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2023. július 5-én.

az EKB elnöke
Christine LAGARDE

([83]) A Tanács 2533/98/EK rendelete (1998. november 23.) az Európai Központi Bank által végzett statisztikai adatgyűjtésről (HL L 318., 1998.11.27., 8. o.). A 2533/98/EK rendelet jogalapja a KBER Alapokmányának 5.4. cikke, amely előírja, hogy a Tanács a KBER Alapokmányának 41. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően többek között meghatározza az EKB által az NKB-k segítségével végzett statisztikai adatgyűjtésre alkalmazandó titoktartási szabályokat.

([84]) A 2533/98/EK rendelet 1. cikkének 12. pontjában meghatározottak szerint.